

महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य
पुनर्वसन व पुनःस्थापना संनियंत्रण समितीची पुर्नरचना
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्र.आरपीए-२०१७/प्र.क्र २५८/र-१,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
दिनांक : २६ फेब्रुवारी, २०२०.

- वाचा :-** १) शासन अधिसूचना महसूल व वन विभाग क्र.एलक्यूएन.१२/२०१३/प्र.क्र १९०/अ-२,
दि.२७/८/२०१४
२) शासन आदेश, महसूल व वन विभाग क्र.आरपीए-२०१७/प्र.क्र २५८/र-१, दि २७.४.२०१८
३) शासन आदेश, महसूल व वन विभाग क्र.आरपीए-२०१७/प्र.क्र २५८(१)/र-१, दि २७.४.२०१८
४) शासन आदेश, महसूल व वन विभाग क्र.आरपीए-२०१७/प्र.क्र २५८/र-१, दि २१.९.२०१९

प्रस्तावना :-

भूमीसंपादन, पुनर्वसन व पुर्नस्थापना करताना वाजवी भरपाई मिळण्याचा व पारदर्शकतेचा हक्क
अधिनियम २०१३ च्या कलम ५० पोट-कलम (१) नुसार वाचा येथील क्र.२ च्या शासन आदेश क्र.आरपीए-
२०१७/प्र.क्र २५८/र-१, दि २७.४.२०१८ अन्वये महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण, संनियंत्रण समिती व
राज्य संनियंत्रण समितीचे एकत्रिकरण करुन महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व
पुर्नस्थापना संनियंत्रण समिती स्थापना करण्यात आली. वाचा येथील क्र.३ च्या शासन आदेश क्र.आरपीए-
२०१७/प्र.क्र २५८(१)/र-१, दि २७.४.२०१८ अन्वये सदर समितीवर उपाध्यक्ष पद निर्माण करुन, सदर
उपाध्यक्ष पदाला मंत्री दर्जा देण्यात आला. पुनर्वसनासंबंधी योजनांची विहित कालवधीत प्रभावीपणे
अंमलबजावणी करणे व प्रकल्पबाधित व्यक्ती/ कुटुंबांचे पुनर्वसन व पुनःस्थापना जलदगतीने व्हावे यासाठी
तसेच नोव्हेंबर, २०१९ पासून नव्याने मंत्रीमंडळाची स्थापना झालेली असल्याने महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन
प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीची पुर्नरचना करण्याची बाब शासनाच्या
विचारधीन आहे.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीची
खालीलप्रमाणे पुर्नरचना करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- अध्यक्ष :-** मा. मंत्री (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन)
उपाध्यक्ष :- मा.राज्यमंत्री (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन)
सदस्य:- मा. मंत्री (महसूल)
मा. मंत्री (जलसंपदा)
मा. मंत्री (वित्त)
निमंत्रित सदस्य :- मा.मंत्री (उद्योग)
मा.मंत्री(उर्जा)
मा.मंत्री (वने)

ज्या ज्यावेळी सदर निमंत्रित सदस्य असलेल्या मा.मंत्री महोदयांकडील प्रशासकीय विभागाचे पुनर्वसनविषयक प्रस्ताव प्राधिकरणासमोर सादर करण्यात येतील अशा प्रशासकीय विभागाच्या मा.मंत्री महोदयांना निमंत्रित करण्यात येईल. तसेच संबंधित प्रशासकीय विभागाचे मा.मंत्री (प्राधिकरणाचे सदस्य) यांना आवश्यकता भासल्यास ते त्यांच्या विभागाच्या सचिवांना महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीच्या बैठकीस हजर राहण्यास प्राधिकृत करू शकतील.

२) निमंत्रित प्रधान सचिव/ सचिव :-

प्रधान सचिव (वने - भुसंपादन कक्ष)
प्रधान सचिव (महसूल)
प्रधान सचिव (जलसंपदा)
प्रधान सचिव (उर्जा) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग
प्रधान सचिव (उद्योग) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग
सचिव (व्यय), वित्त विभाग
सचिव (ला.क्षे.वि.), जलसंपदा विभाग.

ज्या विभागाशी संबंधित प्रकल्पाचा आराखडा मंजूरीसाठी संनियंत्रण समितीच्या बैठकीत ठेवलेला असेल त्या त्या बैठकीपुरते संबंधित विभागाचे सचिव, निमंत्रित प्रधान सचिव/सचिव असतील.

३) संनियंत्रण समितीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी :- सचिव (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन), महसूल व वन विभाग

४) अशासकीय निमंत्रित सदस्य :- राज्याचे विद्यमान मंत्रीमंडळ विसर्जित होऊन नविन मंत्रीमंडळाची स्थापना झाल्यावर राज्याच्या प्रत्येक महसूली विभागातील एक याप्रमाणे सहा महसूली विभागातील सहा अशासकीय व्यक्तींना महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीवर “निमंत्रित सदस्य” म्हणून तसेच पुनर्वसन व पुनर्स्थापना या क्षेत्रातील तज्ञ असलेल्या दोन अशासकीय व्यक्तींना समितीवर “तज्ञ निमंत्रित सदस्य” म्हणून नेमण्यात येईल. त्यांच्या नेमणूकीबाबतचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

५) अशासकीय निमंत्रित सदस्यांचा कार्यकाळ : महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीवर नियुक्त करण्यात येणा-या अशासकीय सदस्यांना कार्यकाळ हा विद्यमान मंत्रीमंडळाच्या कालावधी इतका किंवा महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीचे अध्यक्ष यांचे निर्देश असेपर्यंत यापैकी जो कालावधी कमी असेल तोपर्यंत असेल. मंत्रीमंडळाचा कालावधी कोणत्याही कारणास्तव समाप्त झाल्यास अशासकीय सदस्यांचा कार्यकाळ त्यावेळी आपोआप संपुष्टात येईल. अशासकीय सदस्याची नेमणूक रद्द करण्याचे व नविन अशासकीय सदस्याची नेमणूक करण्याचे संपूर्ण अधिकार महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुर्नस्थापना संनियंत्रण समितीचे अध्यक्ष यांचे राहतील.

६) महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीचे अधिकार

:-

१. राज्य शासनाचा विभाग/अंगीकृत उपक्रम महामंडळ अथवा केंद्र शासनाचा विभाग/ अंगीकृत उपक्रम महामंडळ अथवा अन्य कोणत्याही सरकारी/निमसरकारी संस्था/स्थानिक स्वराज्य संस्था यांनी हाती घेतलेल्या प्रकल्पांमुळे बाधित झालेल्या व्यक्तींच्या पुनर्वसनाची कामे संनियंत्रण समिती मार्फत करण्यात येतील. यासाठी संबंधित प्रकल्प संस्थेकडून आवश्यक ती आर्थिक तरतूद उपलब्ध होण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समिती व संबंधित प्रकल्प संस्था यांच्यामध्ये करार करण्यात येईल.
२. पुनर्वसनाच्या कामाच्या अनुषंगाने धोरणात्मक निर्णय घेणे, पुनर्वसन व पुनर्स्थापनाविषयक लाभ प्रकल्पग्रस्तांना/ बाधित कुटुंबांना देण्याबाबतच्या प्रस्तावास मान्यता देणे.
३. एखाद्या प्रकल्पामुळे बाधित झालेल्या व्यक्तींच्या पुनर्वसनाचे काम संनियंत्रण समितीच्या यंत्रणेमार्फत करणे किंवा शासनाच्या अन्य संबंधित विभागाच्या यंत्रणेमार्फत करणे किंवा आवश्यकतेप्रमाणे नियमानुसार खाजगी यंत्रणांचा सहभाग घेणे याबाबतचे अंतिम आर्थिक तथा प्रशासकीय निर्णय घेणे, संबंधित यंत्रणेला निर्देश देणे व घेतलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी करणे.
४. ज्या संस्थेने/विभागाने प्रकल्प हाती घेतलेला आहे, त्यांच्याशी करार करून त्या प्रकल्पामुळे बाधित झालेल्या व्यक्तींच्या पुनर्वसनाच्या कामाची जबाबदारी पुनर्वसन संनियंत्रण समिती स्वतःकडे घेईल. संनियंत्रण समिती त्यांच्या नियंत्रणाखालील पुनर्वसन यंत्रणेमार्फत पुनर्वसनाची आवश्यक कामे पार पाडेल.

७) महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीचे कार्य:-

१. पुनर्वसन व पुनर्वसाहत योजनांच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेणे व संनियंत्रण करणे.
२. पुनर्स्थापना आयुक्ताने भूमीसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वस्थापना करताना वाजवी भरपाई मिळण्याचा व पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र) नियम, २०१४ च्या कलम १८ अन्वये मान्यता दिलेल्या पुनर्वसन व पुनर्स्थापना योजनेच्या प्रसिध्दीपासून एका महिन्याच्या आत महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीची बैठक घेण्यात येईल आणि त्यानंतर महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीच्या पुढील बैठका सहा महिन्यांनंतर घेण्यात येतील. आवश्यकतेनुसार सदर समितीच्या बैठका सहा महिन्यांच्या कालावधीपुर्वीही घेता येतील.

८) महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीच्या नियंत्रणाखालील पुनर्वसन यंत्रणा :

महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीची संपूर्ण पुनर्वसन यंत्रणा ही महसूल विभागाचा एक भाग म्हणून कार्यरत असेल. त्याबाबतचे यापुर्वी निर्गमित केलेले आदेश यापुढेही तसेच कार्यन्वित राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात येत आहे. त्याचा संकेतांक २०२००२२६१२०७३०५०१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

(संदिप प्रभाकर कदम)

कक्ष अधिकारी, महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा.मंत्री, मदत व पुनर्वसन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा.राज्यमंत्री, मदत व पुनर्वसन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ९) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) महालेखापाल (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१, मुंबई
- ११) महालेखापाल (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-२, नागपूर,
- १२) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १३) सर्व पाटबंधारे विकास महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक,
- १४) सव जिल्हाधिकारी,
- १५) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, महाराष्ट्र राज्य.
- १६) सर्व जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी,
- १७) सर्व कार्यासन (मदत व पुनर्वसन), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १८) जलसंपदा विभाग (५ प्रतींसह), मंत्रालय, मुंबई,
- १९) निवड नस्ती, कार्यासन २-१, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय. मुंबई.